

RIDDERKERK

EVALUATIE MINIMABELEID
2020 RIDDERKERK

Evaluatie/Resultaten minimabeleid 2020 Ridderkerk

Inleiding

In deze evaluatie wordt er teruggekeken naar de resultaten van het jaar 2020.

Een bijzonder jaar waarin de wereld is veranderd door de Corona pandemie. Onzekerheid en angst kenmerkt dit jaar. Niet alleen de doelgroep minima heeft de gevolgen ondervonden van alle maatregelen. Veel inwoners kregen te maken met financiële onzekerheid. De overheid kwam met veel steunvoorzieningen die tijdens het schrijven van deze evaluatie nog steeds doorlopen. Bij de gemeente hebben deze steunvoorzieningen een grote groep ondernemers in beeld gebracht. Door de Tozo regeling zijn ondernemers in beeld gekomen en door de Tonk (compensatie voor hoge vaste lasten) een brede groep met inkomensdaling.

Door lockdown-periodes lag soms een deel van het sociale leven stil, geen sport, minder winkels bereikbaar of alleen online, geen zwembad, thuisonderwijs, etc. Dit was bijvoorbeeld merkbaar bij de Meedoen regeling; de uitgaven zijn vooral gericht op dat wat nog wel kon of nodig was voor het thuisonderwijs.

Tegelijkertijd is de gemeente ook geconfronteerd met de gevolgen van de 'Toeslagen affaire'. Ongekend onrecht is naar boven gekomen en de hulpverlening op verschillende leefgebieden is op gang gekomen. De minimaregelingen zijn ruimhartig ingezet bij deze 'slachtoffers'.

In 2020 waren we bevreesd dat er een grote groep minima aan het loket zou verschijnen ten gevolge van alle gebeurtenissen. Dat is tot op heden niet gebeurd, ook zijn er niet meer problematische schulden geregistreerd.

Deze evaluatie is onderdeel van het 'Minimabeleid en Plan schuldhulpverlening Ridderkerk 2020- 2024'. Tevens zijn de volgende beleidsdocumenten onderdeel van het minimabeleid.

- Verordening Meedoen Ridderkerk 2021
- Individuele Studie- en Inkomensvoetstuk Ridderkerk 2015
- Beleidsregels Bijzondere Bijstand Ridderkerk 2021
- Plan extra inzet ter voorkoming van problematische schulden 2021

De evaluatie is bedoeld om de resultaten in 2020 weer te geven en bevat geen nieuw beleid.

Opzet evaluatie

De evaluatie bevat de volgende onderdelen;

1. Benutting minimabudget
2. Bereik minimaregelingen
3. Resultaat Minimabeleid
4. Blick naar de toekomst

1. Benutting minimabudget

minimabudget 2020

	BEGROOT	UITGAVEN	RESTANT
DRUKWERK	2.900,00	4.931,33	-2.031,33
RIDDERKERKPAS/MEEDOEN	810.500,00	713.345,89	97.154,11
ZORGVERZEKERING MINIMA	529.400,00	562.817,13	-33.417,13
MAALTIJDEN	15.700,00	12.985,35	2.714,65
NOODFONS/CORONA/INSTELLINGEN	65.500,00	58.667,79	6.832,21
BIJZONDERE BIJSTAND	731.000,00	773.303,36	-42.303,36
TOTAAL	2.155.000,00	2.126.050,85	28.949,15

2. Bereik minimaregelingen

Minima/Armoedemonitor over 2020

Vanaf 2021 is de Armoedemonitor een online dashboard geworden. Een samenvatting van de cijfers 2020 en een duidingsrapport zijn bij deze evaluatie gevoegd. Hieronder staan de belangrijkste bevindingen.

In 2020 zijn er 1061 minimakinderen in beeld= 12,2 % van alle kinderen

In 2019 zijn er 1001 minimakinderen in beeld

In 2018 zijn er 976 minimakinderen in beeld

In 2020 zijn er 1501 minimahuishoudens in beeld= 7,1 % van alle huishoudens

In 2019 zijn er 1469 minimahuishoudens in beeld

In 2018 zijn er 1449 minimahuishoudens in beeld

- ✓ Het aantal kinderen dat is beeld is, is gestegen.
- ✓ Het aandeel minimakinderen dat opgroeit in een huishouden met een uitkering Participatiewet is gestegen van 56% in 2019 naar 61% in 2020.
- ✓ Sommige kinderen hebben meer kans op armoede dan andere kinderen: zo groeien kinderen in een eenoudergezin, kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond en kinderen uit de wijk Oost, Bolnes en het Centrum, vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit andere gezinnen.
- ✓ Het aantal minimahuishoudens is in Ridderkerk geschat op 1600 huishoudens, 1501 minimahuishoudens zijn in beeld.
- ✓ Het aandeel minimahuishoudens met een uitkering Participatiewet is gestegen, 55% van de minimahuishoudens in beeld hebben een uitkering Participatiewet.
- ✓ In de samenstelling van de minimapopulatie zijn de verschillen ten opzichte van 2018 en 2019 nihil. Het merendeel van de minimapopulatie is een alleenstaand huishouden en 42% is tussen de 45 en 66 jaar.
- ✓ Op 31 december 2020 hadden 1.026 huishoudens (68%) al drie jaar of langer een inkomen tot 110 % van de bijstandsnorm. Het aandeel is de afgelopen jaren gestegen.
- ✓ Het bereik van het Meedoen kindpakket ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik in andere gemeenten. Het onderdeel 'schoolkosten' heeft echter een laag gebruik (18%). Vanaf 2021 is dit geen aparte regeling binnen Meedoen meer.
- ✓ Het bereik van de collectieve zorgverzekering is gestegen, de regeling voldoet aan een behoefte.
- ✓ De kwijtschelding belastingen zijn iets gedaald.
- ✓ Het aantal aanvragen bijzondere bijstand is stabiel, de uitgaven zijn echter wel gestegen.

- ✓ Het bereik van de individuele inkomenslosgeslag is hoger dan landelijk wordt gezien, daarbij zijn er veel langdurige (36 maanden en langer) minima in Ridderkerk. Deze kosten komen terug via de uitgaven bijzondere bijstand.

Meerwaarde collectieve zorgverzekering minima

In 2020 is er onderzoek gedaan naar de effecten van de gemeentepolis (MKBA-gemeentepolis). Uit het onderzoek blijkt dat er 35% minder aanvragen bijzondere bijstand voor medische kosten worden ingediend als een gemeente een zorgverzekering aanbiedt. De zorgpolis biedt maatwerk qua vergoedingen in de aanvullende verzekering en voldoet aan een behoefte. Ook is geconcludeerd dat er 40% minder betalingsachterstanden zijn, het best resultaat is te zien bij gemeenten die de premie inhouden op de uitkering. Dat laatste gebeurt niet in onze gemeente, wel zijn er goede afspraken met CZ en DSW over betalingsachterstanden. Via de 'vroegsignalering' worden deze signalen direct opgepakt. Toch zijn er ondanks deze aanpak toch verzekerden binnen onze collectiviteit die de aanvullende verzekering niet betalen en worden geroyeerd. Hier willen we in de toekomst nog meer op gaan inzetten. Zie voor meer informatie over het aantal verzekerden de bijlage 'Evaluatierapport Zorgpolis minima Ridderkerk'.

Werkende armen beter in beeld

Door de steunmaatregelen Tozo zijn er veel ondernemers in beeld gekomen die moeten rondkomen van een laag inkomen. Met inachtneming van de privacyregels is deze groep geïnformeerd over de minimaregelingen. Deze regelingen zijn vaak onbekend bij deze doelgroep. De gemeente heeft vanuit het Rijk de opdracht gekregen om deze groep te benaderen voor een heroriënteringsgesprek en zo nodig hulp aan te bieden zodat er een beter toekomstperspectief ontstaat. Ook bij deze gesprekken komen minimaregelingen ter sprake. Wellicht geeft dit voor de toekomst meer aanvragen te zien voor de minimaregelingen.

3. Resultaat actiepunten Minimabeleid en Plan Schuldhulpverlening

In 2020 is gestart met de uitvoering van genoemd beleid.

De extra aandacht voor preventie en laaggeletterden is minder ten uitvoer gebracht dan gepland door de omstandigheden van corona. Een persoonlijke benadering via huisbezoeken of via gesprekken op locatie was niet mogelijk door de verschillende beperkingen ten gevolge van corona. Het aanbod in de bibliotheek heeft voor laaggeletterden veelal stil gelegen.

Wel is er achter de schermen gewerkt aan de mogelijkheden ter verbetering van de aanpak van vroegsignalering, is het 'Plan extra inzet ter voorkoming van problematische schulden' opgesteld en vastgesteld in de raad. Ook is er een nieuwe verordening Meedoen opgesteld die is ingegaan per 1 januari 2021. In deze verordening Meedoen is een zwemlesregeling tot stand gekomen die via de Ridderkerkpas ten uitvoer wordt gebracht. Tevens is de regeling Meedoen vereenvoudigd zodat de toegankelijkheid is verbeterd en hebben ouders en kinderen in een traject schuldhulpverlening ook toegang tot Meedoen. De Ridderkerkpas afgelopen jaar ook doorontwikkeld, steeds meer organisaties, scholen en bedrijven doen mee met de pas zodat de Ridderkerkpas een volwaardig aanbod kan bieden in natura. Het gebruik van het tegoed op de pas was in 2020 slechts beperkt mogelijk door de omstandigheden. Daarom is besloten om het tegoed van 2020 dat niet kon worden opgemaakt ook in 2021 beschikbaar te stellen.

4. Blik naar de toekomst

Nota Integraal Beleid Sociaal Domein Ridderkerk

Armoedebestrijding en schuldhulpverlening hebben een belangrijke plek in deze nota die inmiddels is vastgesteld in Ridderkerk. De maatschappelijke effecten benoemd in deze nota raken en beïnvloeden het minimabeleid. Gelijke kansen, optimaal kunnen ontwikkelen en meedoen, vroegtijdig signaleren en preventie zijn elementen uit de nota die ook in het minimabeleid terugkomen en in 2021 verder gestalte gaan krijgen.

Individuele Studie- en Inkomenstoelage

Het ministerie heeft laten weten dat er een wetwijziging aankomt die de Studietoelage gaat wijzigen. Omdat het kabinet demissionair is en er nog geen nieuw kabinet is gevormd is de wetwijziging uitgesteld. In 2021/2022 zal hierover meer bekend worden gemaakt. Wel heeft de minister heeft alle gemeenten verzocht om de hoogte van de Studietoelage alvast aan te passen conform de wetwijziging.

Bijlagen

- Armoedemonitor Duidingsrapport 2020 Ridderkerk
- Armoedemonitor Dashboardcijfers 2020 Ridderkerk
- Evaluatierapport Zorgpolis minima Ridderkerk